

Lo Somatenent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco del Sol Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dilluns 29 de Juny de 1903.

ANY XVIII NUM. 2.603

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. " 4 -
Extranger y Ultramar. " 8 -

Anuncio, á preus convencionales

PASTILLAS SERRA. Son las mellors pera curar la TOS

y totas las malalties del aparato respiratori, porque modifican las mucosas, facilitan la espectoración y fan desapareixe en un sol dia la opressió del pit y l' ofech.

Se poden pendre sense cap perill porque no contenen opi ni morfina.
En venen á casa del autor, FARMACIA SERRA, Arrabal de Santa Ana núm. 80, devant del nou casal del Banch d' Espanya y FARMACIA NOVA de don Napoleón Batalla, ex-Portal de Jesús.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meua clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi.
Senyors Climent y Compañia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sense cap resultat quantes emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Letamendi, Catedrático de Barcelona.
Exigieixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

EN LAS SOCIETATS Y CAFÉS DEMANEU

ANGÉLICA

Ha conquistat la preferència del públich sobre los demás licors, per son finissim gust y saludables resultats deguts a la planta ANGÉLICA y esmerada fabricació.

MINERVINA

Superior á la Benedictine que s' elabora á Fécamp (Fransa). La MINERVINA, elaborada á Catalunya áh plantas medicinals, te un perfum delicat y gust delicios.

KÚMEL POLAR

Poderós Tónico per las grans qualitats diuréticas y emenagógicas que posseeix.

Anis Cupido

Facilita las digestions, obre l' appetit y corregeix las debilitats dels foliculs gástrichs.

RON MALAYO

Fill llegítim de la canya-mel de Filipinas; saludable y confortant.

COGNAC BRAGULAT

L' acció estimulant qu' exerceix sobre 'l sistema nerviós y circulatori lo fa recomanable; sos efectes son superiors als del tant nomenat vi de Charenta.

Son los licors que 's poden beure ab confiança y profit pelcos, quins han sigut analisats pel LABORATORI QUÍMICH MUNICIPAL DE BARCELONA, que 'ls ha declarat purs y sense barreja d' alcohol amilich.
La base de sa composició son las plantas medicinals.

EN LO TEATRO FORTUNY

ENTRADA LLIURE

PASMOSA LIQUIDACIÓ

totas las nits de 7 a 12.

NOTA: Los géneros en general serán trets a subasta sense base y per lo que 'n donguin serán atjudicats.

JOSEPH GRAU RABASCALL

METJE-CIRURGIÁ

Ex-Alumne intern pensionat per oposició del Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Consulta de 11 á 1 y de 6 á 8

Teléfono número 120

Arrabal alta de Jesús número 20, bis, 2on.

REUS

La cuestió social á Catalunya

Lo problema social existeix. Hi pot haver qui té interés en fomentarlo y enconarlo a Catalunya; mes, es indiscutible que en nostra societat, com en tot lo mon civilisat, está entaulada la lluyta entre 'l capital y 'l treball.

Ab tot, en nostre pais, indubtablement la cuestió no tindria l' agror que ayuy revesteix si poguessim governarnos a la catalana, en forma apropiada a nostra manera de ser y pensar, no tepintnos que enmotllar, com ara passa, en nostras costums y procediments a las lleys y prescripcions que desde 'l centre nos envian; casi totas elias mal estargidas sobre disposicions semblants que regeixen en paissos extrangers, quins habitants y costums

se diferencia molt de nosaltres y de las nostres.

Lo catalanisme ho ha demostrat en molts de sos acorts y conclusions que s' inspiran en una manera de pensar y sentir ben nostra; es a dir, ben catalá.

Dintre de nostre programa d' autonomisme catalá 's garanteix al obrer sa representació en la administració pública; se 'l eximeix de tributs y se 'l posa en situació d' intervenir en tot lo que a ell li interessa.

Dintre de la organizació política y social per quin establiment treballa lo catalanisme, obrers y amos podrian treballar per armonisar sos interessos, sense rancunias; apoyats per una administració pública que, observant y interpretant las lleys fonamentals, hauria de ser forsosament equitativa ab los de dalt y los de baix y uns y altres equiparats en sos drets polítics, en concepte de ciutadans útils del Estat, podrian més fàcilment entendre porque no hi hauria lloch á dir que las lleys se las han fet pera son us los burgesos, ells sols, ni 's podria arguir que proporcionalment tributa molt més lo pobre que 'l rich; ni seria possible sostenir que entre los que disposan de la forsa pública no hi tenen la participació deguda los representants directes dels obrers que treballan y produeixen, representants legítims y autèntics, sortits d' entre ells mateixos, no personatges que se atribueixen la representació del poble, en

LLIBRERIA DE TOST GERMANS

ARRABAL JESUS BAIXA

¡¡ ULTIMAS NOVELTATS LITERARIAS !!

BIBLIOTECA POPULAR DE "L' AVENÇ" A 50 CENTIMS VOLÚM

Obras de Guimerá, Basinet, Oller, Verdagner, Iglesias, Gener, Massó y Torrents, Catalá, Bassagoda, Colómer, Almirall, Riquer, Mestres y demás autors tant catalans com castellans y extrangers. Tomos de las Bibliotecas Sanpere de Valencia, Tasso, Maneci, Sopena, Lescano, Molinas, Vida literaria, Ambos Mundos y demás que 's publican a Barcelona.
Periódichs Catalans: Joventut, Catalunya, Cu-Cu, La Barretina, La Esquella, La Campana, La Tomasa y demás revistas y diaris que 's publican a Espanya.

lluhernantlo ab sos parlaments de llengua forastera y fentlo servir d' escambell pera sas ambicions.

En aquella serena esfera en que 's trobarian los representants de totes las clases de Catalunya, tots treballarian ab igual amor per la terra en la que produheixen y viuen y en la quina compendrian que tenen interessos per defensar.

Desde allí, sens prejudicis, agermanarian las necessitats del capital y del treball, no perdent de vista 'l bé general de nostra terra y comprenent molt clarament si las reformas demandadas y las milloras desitjadas son sempre justas y oportunas; poguent esbrinar de manera indubtable, si las queixas y reclamacions son espontánias o si son atiadadas per vents del Nord ó del Ponent, quin alé sols hají de portar mort y ruína a Catalunya, y á tota los que en ella honradament habitan.

D.

UNA AVENTURA

En Pancrás estava completament enamorat, continuament pensava en la noya que son magí havia forgat, y que precisament aquesta figura per ell creída, era ni més ni menys qu' un ser real y positiu.

Son caràcter romàntich, feya que l'hi agradés més l' hivern que l' istiu. La primavera, deya, m' atipa per la varietat del temps, y després perque los dias comensan a creixer, lo sol ja escalfa, y 'ls aixams de moscas, mosquits y altres animalets, que son la vanguarda del xafagós istiu, deixan sentir sa influencia sobre nostres ossos.

La calor es la causa de la mandra, deya en Pancrás, per aixó no tenia ganas de fer res, l' únich lloch en qu' estava bé després d' haver dinat, era al llit fent la siesta. Si un surt al camp deya, li derriteix lo cervell, los àbechs atormentan y las cigalas atabalan, aixó y contemplar los extensos camps de rostoll y l' herba seca, esclamava en Pancrás, no sembla sino que som a las inmensas y sorrellosas planurias del Sahara.

En cambi, quan tombavan a Tot-Sants, a n' en Pancrás, sembiava que l' hi renaixia l' humor. Allavors quan los dias se van escur sant, y las nits son cada dia més fredas, lo vent de Desembre, deixa sentir sa forsa, espolsant dels arbres sas fullas secas ja, y qual missió no es altre que tornar a la terra d' ahont han sortit, pera fer puesto a las que deuben venir al any vinent. En lo sol dona gust estarhi y per Nadal es sorprenent l' hermos panorama qu' ofereix la naturalesa cuberta ab son blanch mantell de neu, mentres de las teuladas de las casas, penjan hermosos y cristallins carmells de gias. En aixó en Pancrás y la seva promesa, se trobaban asseguts al pedris de sa casa, la lluna ab sos platejats raigs, illuminava las casas vehinas y projectava de plé a plé en la cara d' aquells dos enamorats sers, que la fredor del temps no era prou forta pera apagar lo caliu que s' havia encés dintre llurs pits.

Per fi, vingué lo dia de Carnestoltes qu' en Pancrás hi havia mitj any que 'l somiava. Aquell any al Cassino s' hi celebrava un sarau de tratos, y en Pancrás ab la seva promesa havian quedat en no ferhi falta, puig era lo que a n' ells dos més los hi agradava.

La casa ahont vivia en Pancrás, se trobava al cap del poble, y al pen de la carretera que corria paralela ab la via del ferro-carril. A la carretera hi faltavan arbres, degut a que alguns s' havien mort y altres havian sigut romputs per los carros, ab aixó procediren a la replantació dels arbres y prompte se vejeren los costats de la carretera plens de sots fondos, pera rebre los arbres nous.

La sala del Cassino estava adornada ab sas millors galas, y las noyas ab sas caras alegroyas y rialleras, portavan sos més bons vestits, la promesa den Pancrás semblava una fada, estava encantadora. De prompte l' orquesta deixa anar las vibrants notas d' un

ayrós vals y la sala s' ompli de parellas que voltavan al compás de la música.

Per diversas causas que sobrevingueren a n' en Pancrás, aquest no pogué assistir al primer vals; tan bon quant estigué llest, s' arreglía y tot satisfet s' encaminá cap al ball.

La nit era fosca com gola de llop, lo cel llis, y un ayre humit que tallava la cara, feya sentir sa ven brunziut per dalt de las teuladas. En Pancrás ab l' idea fixa en lo ball, y sens mirar ahont posava los peus, de prompte li falta la terra, topá de cap á un guarda rodas y caygué sens sentits al fons de un sot.

Lo vent bufava ab més furia y una gotellada fou lo preludi d' un fort xafech que durá fins a la matinata. Lo sarau durá també fins que acabá de plourer.

A l' endemá dematí las donas qu' anavan á plassa vejeren ab espant lo cadavre del infortunat Pancrás al fons d' un sot qu' era fet pera plantarhi un arbre.

MALVÍ.

Calendari catalá

Sant d' any.—S. Pere
Sant de demá.—Sta. Emiliania
Surt lo SOL á las 4 h. y 20 m. y 's pon a las 7 h. 29 m.; surt la LLUNA a las 9 h. 32 m. y 's pon a las 10 h. 37 m.

MERCATS

Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimars, Tarragona.—Dimercres, Valls.—Dijous, Vendrell y de Espuga Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francolí.

CRONICA

Ahir al mitj dia, en la Plassa Mercadal se dispará la tradicional tronada essent passejats los gegants per los carrers de la ciutat com es costum en la vigilia de la festivitiat que avuy se celebra.

Per la nit, al surtir de Completas, se dispará altra tronada en lo mateix lloch. Aquesta tarde se farà la professó, quina recortará los carrers de costum.

En l' Alcaldia s' ha rebut lo següent telegrama:

"Presa en consideració la proposició de lley pantano Riudecanyas, intervindrem defensa nosaltres y Suárez Inclán.—Mayner, Nongués."

Avuy, festa de Sant Pere, se farà ball en la recreativa societat "La Palma", siguent amenissats per la banda de la mateixa.

Comensa a ferse sentir la xafagor ab una forso inaguantable.

Al telegrama rebut avans d' ahir per la Alcaldia d' aquesta ciutat, del que en doném compte en altre lloch del present número, la mateixa autoritat s' apressará a respondre hi ab lo següent:

"Mayner, Nongués.—Congrés-Madrid. Agraheixo infinit en nom Reus y propi interés assumpto pantano y defensa proposició lley, extensiva a Suárez Inclán. Felicito éxit. —Oliva."

Avuy, festivitiat de Sant Pere, en la societat "La Serpentina tindrà lloch a la nit una vetllada de prestidigitació per l' aplaudit prestigitador senyor Casals, que tants triomfs ha obtingut a tot arreu ahont a fet coneixe sos delicats treballs.

Aquesta nit se representarà al Teatre Circo l' obra titulada "Demi-Monde".

Dissapte al vespre no arribaren a n' aques-

ta ciutat los diaris de Barcelona, atribuintse aixó a la vaga d' aquella ciutat.

Un dels aconteixements mes notables d' aquests temps, es l' invent del "Procediment Indi" del apotecari Pascual, exquisit producte que toona 'ls cabells blancs del color que s' han tingut á la juventut, sens que perjudiqui en lo mes mínim la salud, ni taqui la pell ni la roba, reproduceix lo cabell, priva sa caiguda y fa desapareixer completament la caspa.

Se ven en lo Carrer de la Font; número 13 y á las principals Perfumerias y Perruquerias.

Diposit general: J. Uriach y C.^a BARCELONA

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx á la
Calle de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

ANUNCI

Se posa en coneixement del públich que en lo carrer camí de Riudoms, número 10, se ven vi pur superior de culliter, al preu de 30 céntims porró.

FINALMENT ¡OH LECTORS!

Podém anunciar que ha sigut vensut lo terrible mal venéreo y sífilítich. Pera details, llegeixis en 4.ª plana, "Milagrosos confits ó Injecció anti-venéreo y Roob anti-sífilítich CONSTANCI.

ANUNCIS PARTICULARS

ANUNCI

Jaume Fochs, Contratista d'obras, ha trasladat son domicili al carrer Major, núm. 15. Reb los encarrecs al Cafè del Circol.

SE VEN

Se cedirá a un preu módich una magnífica casa de camp y aprop de 4 jornals de terra, a mitj hora d' aquesta ciutat. Está plantada de garrofers, olivers y abundant en arbres fruiters, poseix pou ab aygua abundant y cinia y sis horas d' aygua setmanals d' una abundant mina.

Los avellaners y demás arbres fruiters son plantats de 6, 7 y 8 anys enrere. Pera informes en aquesta Redacció.

SE NECESITA

un billar de lance en bon estat, de 12 pams de llarch per 9 de ample.

CLÍNICA DE MASSATJE

P. DURAN, METJE-CIRUJIA

Carrer Oset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus.

Ab lo massatje manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:

Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (lumnat,) Luxacions, Fracturas Artritis traumáticas, etc.

Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciática, Corea (ball de San Victo), Ataxia locomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etc.

Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

EMILI ANGLÉS

Recader de Reus á Barcelona

y de Barcelona á Reus

Ofereix al públich sos serveys y reb los encarrecs a Reus en son domicili, carrer Santa Ana 28, 1er. 2ua., a la guarnisioneria del successor de don Miquel Ventura, plassa de Prim núm. 6, cantonada al carrer de Marian Fortuny y a la dou Joseph Baldrich, carrer de Sant Joan número 20. A Barcelona carrer del Carme 38 y Balmes 65.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY

HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

OBRA NOVA

TRES BALADES

per Alphons Masseras

Los que vullgan adquirirla dirigirse a la Imprenta Vidal, Cardona 5, Barcelona, anticipant l' import ab sellos de correu ó en alguna altra forma.

PREU 30 CENTIMS

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS Á SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 1 Juliol de 1903, fins a nou avis.

Sortidas de Reus: al mati 4'10.—7'20.—10.—A la tarde á las 2'47.—4'11.—5'35.—6'59.

Sortidas de Salou: al mati á las 4'56.—9'11.—11'04.—A la tarde a las 3'30.—4'54.—6'18.—7'40.

Sortidas de la Closa de Meutres: al mati a las 7'12.—9'45.—A la tarde a las 2'30.—4'07.—5'31, y 7'55.

COTXES FÚNEBRES

EN VENTA

Ni ha de 1ra., 2na., 3ra., 4ta. y 5ta. classe ab tots sos adornos necessaris.

Pera informes en aquesta Ciutat, Arrabal de Sant Pere número 24, entressol.

D. SANTOS Y VALL

Ofereix sa cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid, qu' hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. dta.—MADRID.

CENTRE DE LECTURA

Anunci

En sessió d' ahir la Junta de Govern d' aquesta societat acordá que 'ls que desitjin ingressar com a socis de número de la mateixa, puguin efectuarho sense satisfacer los corresponents drets d' entrada, durant tot lo próxim mes de Juny.

Lo que s' anuncia pera coneixement dels seuyors socis y del públich en general.

Reus 31 de Maig de 1903.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari, V. Torrents y Fortuny.

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensi Güell.

2 PESSETAS

De Venda en lo kiosco de D. Pan Balart, Plaza de la Constitución y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

IMP. CARRERAS Y VILA